

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Έρωτας στα χρόνια της εφηβείας

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί διασκευασμένο άρθρο του Χρήστου Κοροβίλα. Ανακτήθηκε από το ιστολόγιό του στις 05-12-2020.

Τι ακριβώς συμβαίνει, όταν οι έφηβοι ερωτεύονται; Η απάντηση είναι η εξής: εμπλέκονται σε μια εμπειρία φροντίδας του άλλου η οποία είναι πιο περίπλοκη και συναρπαστική από οτιδήποτε έχουν γνωρίσει μέχρι τώρα.

Ο τρόπος που αλλάζει η ζωή ενός εφήβου φαίνεται και από το πώς βιώνεται ο έρωτας στα χρόνια της εφηβείας, μια αίσθηση πολύ πιο συγκινητική και συναρπαστική από οτιδήποτε έχει βιώσει ένας έφηβος μέχρι τώρα. Μοιάζει με μια εμπειρία «κατανάλωσης» – ο ένας είναι συνεχώς στην σκέψη του άλλου. Εκείνος/η είναι το πρόσωπο με το οποίο ο έφηβος θέλει να περνάει όσο περισσότερο χρόνο μπορεί – συχνά ο χρόνος που περνά με καλούς φίλους περιορίζεται. Πρόκειται για μια συγχωνευμένη σχέση – ο ένας αισθάνεται κομμάτι του άλλου και δεν αισθάνεται αρκετά «ολόκληρος» όταν δεν βρίσκεται μαζί του. Ο ένας μοιάζει να είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένος προς τον άλλο – έτσι και οι δύο βρίσκονται σε εγρήγορση δίνοντας ιδιαίτερη σημασία σε λεπτά διαπροσωπικά «σινιάλα» και μηνύματα, ενώ και οι δύο πληγώνονται εύκολα από μικρές ενδείξεις παραμέλησης ή συμπεριφορές που εύκολα ερμηνεύονται ως σημάδια ελλιπούς ενδιαφέροντος. Η οικειότητα είναι βαθύτερη από ό, τι με οποιονδήποτε άλλο. Αυτή η αίσθηση βαθιάς γνώσης του άλλου, αλλά και η αίσθηση ότι ο άλλος γνωρίζει τον έφηβο σε βάθος, κάνει όλες τις άλλες σχέσεις να φαίνονται συγκριτικά πιο ρηχές.

Μπορεί να υπάρχει μια αίσθηση «απελπισμένης» συναισθηματικής σύνδεσης – έτσι η χαρά του να έχει ο ένας τον άλλο συνοδεύεται από τον φόβο ότι ο ένας θα χάσει τον άλλον. Οι συγκρούσεις μοιάζουν οδυνηρές καθώς οι έφηβοι παλεύουν με ζητήματα ελευθερίας και κτητικότητας, ειλικρίνειας και εξαπάτησης, εμπιστοσύνης και ζήλιας, ευχαρίστησης και θυσίας, ζητήματα τύπου «είμαστε μαζί» και «είμαστε χώρια».

Είναι σημαντικό για τους γονείς να είναι ενήμεροι όσον αφορά τέτοιου είδους εντάσεις, προκειμένου να μπορέσουν να καταλάβουν και να αισθανθούν την πολυπλοκότητα των ζητημάτων που αντιμετωπίζει ο γιος ή η κόρη τους. Ο έρωτας στην εφηβεία έχει το δικό του τίμημα καθώς

προκύπτουν διαστήματα μεγάλης θλίψης (όταν προσωρινά χάνεται η αίσθηση αρμονίας) ή όταν εμφανίζονται εμπόδια.

Συχνά οι γονείς δυσκολεύονται να εκτιμήσουν την αξία και τα οφέλη που προέρχονται από τις εφηβικές σχέσεις αγάπης. Ωστόσο, με το να έχει ο έφηβος την εμπειρία ενός ουσιαστικότερου βαθμού φροντίδας που είναι πιο βαθύς από αυτόν μιας περιστασιακής σχέσης, το ζευγάρι στην εφηβεία μοιάζει να ωριμάζει κοινωνικά με τρόπους όπου συνομήλικοι που εμπλέκονται λιγότερο σε ζητήματα σχέσεων δεν γνωρίζουν. Προσπαθώντας να σεβαστούν το συναίσθημα αγάπης που νιώθουν, αντιμετωπίζοντας τον άλλο με ευαισθησία και τρυφερότητα, εξασκούνται σε «δεξιότητες σχέσεων, φροντίδας και συντροφικότητας» τις οποίες θα αξιοποιήσουν σε επόμενες σχέσεις τους στο μέλλον και στην ενήλικη ζωή.

A3. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου σου διοργανώνει Ημερίδα στο σχολείο με θέμα «Έφηβοι και Διαπροσωπικές σχέσεις». Αποφασίζεις να εκφωνήσεις ομιλία (200-250 λέξεων), για να εκφράσεις ως έφηβος/η την άποψή σου για την στάση που θα ήθελες να τηρούν οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί, ώστε να βοηθούν τους εφήβους σε ζητήματα διαπροσωπικών σχέσεων.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΚΑΝΑΣ (1944 -)

Προσωπικό

Το ποίημα που ακολουθεί αποτελεί απόσπασμα από το έργο «Προσωπικό» του Μιχάλη Γκανά. Ανήκει στην ποιητική συλλογή «Γυάλινα Γιάννενα», που εκδόθηκε το 1989.

Επειδή η ζωή μας μοιάζει να φυραίνει¹
μέρα τη μέρα, δε θα πει πως η ζωή
δεν αξίζει τον κόπο.

Επειδή σ' αγάπησα και σ' αγαπώ ακόμη
κι ως μην είναι όπως παλιά,
δε θα πει πως πέθανε η αγάπη,
κουράστηκε ίσως σαν καθετί που ανασαίνει.

Επειδή είναι δύσκολο ν' αγαπάς

---

1 φυραίνει: μειώνεται, γίνεται μικρότερη, συρρικνώνεται, μαζεύει

και δυσκολότερο ν' αγαπάς τον ίδιο άνθρωπο
για καιρό, κάνοντας σχέδια και παιδιά
και καβγάδες, εκδρομές, έρωτα, χρέη
κι αρρώστιες, Χριστούγεννα, Κυριακές
και Δευτέρες, νόστιμα φαγητά
και καμένα, θέλοντας ο καθένας
να 'ναι ο άλλος γεφύρι και δέντρο
και πηγή, κατά τις περιστάσεις
ή και όλα μαζί στην ανάγκη,
δε θα πει πως εγώ δεν μπορώ
να γίνω κάτι απ' αυτά ή και όλα μαζί,
κι αν είναι να περάσω
μια ζωή στη σκλαβιά –έτσι κι αλλιώς–
ας είμαι, λέω, σκλάβος της αγάπης.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Να περιγράψεις τις δυσκολίες - όπως προβάλλονται από το ποιητικό υποκείμενο - που αντιμετωπίζει το ζευγάρι στην καθημερινότητά του, εκφράζοντας παράλληλα την προσωπική σου άποψη για το αν μπορούν να διατηρηθούν στην εποχή μας οι μακροχρόνιες διαπροσωπικές σχέσεις.

ή

2. Να υποθέσεις ότι είσαι ο/η αποδέκτης/κτρια του ποιήματος. Αντλώντας στοιχεία από αυτό, αποφασίζεις να απαντήσεις με μία επιστολή στο πρόσωπο που σου έστειλε το ποίημα, για να εκφράσεις και τα δικά σου θετικά συναισθήματα, παρά τις δυσκολίες της διαπροσωπικής σας σχέσης.

Μονάδες 25